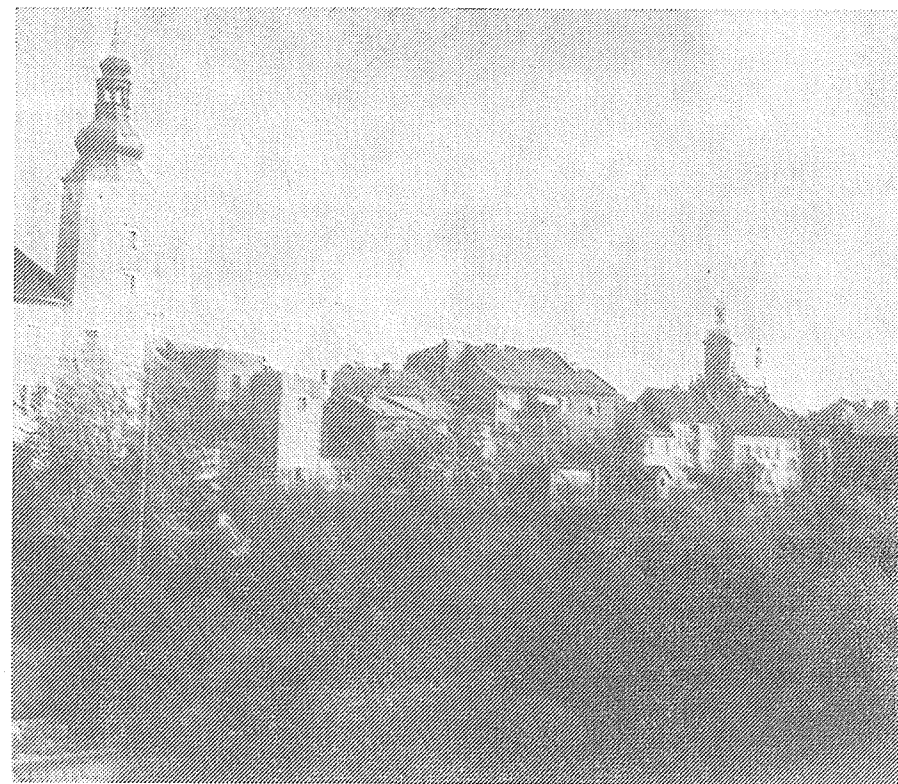

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Pohled na Hranice (fotografoval M. Mráz)

ROČNÍK XXIII.

ČERVENEC - SRPEN 1981

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VOLEB DO ZASTUPITELSKÝCH SBORŮ

5. A 6. ČERVNA 1981

Ve všech etapách příprav a průběhu voleb do zastupitelských sborů se zvýšila politická aktivita nejširších vrstev obyvatel a mládeže.

Včas byly ustaveny **okreskové a obvodní volební komise** s 1230 členy. Přípravě funkcionářů volebních komisí byla věnována maximální pozornost. Kladně lze rovněž hodnotit **aktivní podíl organizací Národní fronty** při tvorbě návrhu volebního programu NF i v ostatních oblastech přípravy voleb. Zvláště aktivně si počínal MěstV SSM, v součinnosti s městským agitačním střediskem a základními organizacemi SSM ve školách se podílel na agitačně politické práci s mladými voliči. Zdařilou akcí byla soutěž „Co víš o volbách“? Ve všech agitačních střediscích řízených ideologickou komisí MěstV KSČ proběhlo 25 besed za účasti 1452 mladých voličů.

Základní a střední školy a LŠU v součinnosti se ZO SSM a pionýrskou organizací iniciativně pomohly v přípravě **16 agitačních sborů**, které vystupovaly na všech květnových veřejných schůzích a podílely se na dalších zdařilých akcích jako bylo literárně umělecké pásmo středních škol 28. dubna 1981 k 60. výročí založení KSČ za účasti 1070 osob a slavnostní kulturní večer Jednotného klubu pracujících k 60. výročí KSČ 11. května 1981 s 220 účinkujícími za přítomnosti 922 návštěvníků.

Ideologická komise MěstV KSČ orientovala svou práci na zabezpečení **politické agitace**. Osvědčilo se zřízení **centrálního agitačního střediska**, které poskytovalo metodickou a ideově politickou pomoc agitačním střediskům v obvodech města. V agitačních střediscích se v předvolebním období uskutečnilo celkem **272 akcí**, za účasti **21 810 osob**, z toho byla **58 veřejných schůzí** za účasti **4633 občanů**, 80 osvětových a kulturních akcí s 9231 návštěvníky. Na veřejných předvolebních schůzích v květnu 1981 se projevila zvýšená účast a aktivita občanů a většina diskusních vystoupení pině vyzněla na podporu představených kandidátů a předloženého návrhu volebního programu NF. Kromě centrálního agitačního střediska v JKP lze nejlépe hodnotit činnost agitačních středisek v místních částech Drahotuše, Velká a Středolesí.

Ve dnech 29. května až 4. června 1981 proběhly **agitační dny**. V této době 610 agitačních dvojic navštívilo všechny voliče ve městě a v místních částech, odevzdaly jim legitimační lístky a pozvaly je k volbám.

Agitační a kulturně výchovnou činnost ve dnech voleb zajišťovaly podle plánu všechny základní školy, JKP, osvětové besedy a agitátoři jednotlivých okrsků.

Volby byly ve všech 30 volebních místnostech ve městě a jeho místních částech zahájeny **5. června 1981 ve 12 hodin** slavnostním projevem předsedy okreskové volební komise. Všechny volební místnosti byly důstojně vyzdobeny. Před volebními místnostmi byly instalovány nástěnky a výstavy, zaměřené na splnění volebního programu NF za léta 1976—1980, seznamující s činností společenských organizací NF, s výsledky práce podniků a závodů, občanských výborů, škol a propagující navrhované kandidáty na poslance. U 10 místností byly také umístěny výstavy prací žáků základních škol, pozornost vyvolávala i výstavka ručních prací Českého svazu žen v místní části Olšovec. Český svaz zahrádkářů přispěl k výzdobě volebních místností v oblasti svého působení řezanými květinami. Další květinovou výzdobu dodaly místní zahradnické podniky.

Před všemi volebními místnostmi uvedly připravené **kulturní úderky** s celkovým počtem 203 pionýrů a žáků připravené kulturní programy. Na celkem 32 vystoupeních se podílely všechny základní školy v Hranicích, základní školy

v místních částech Drahotuše, Olšovec, Velká, PO SSM ve Valšovicích a ve zvláštních volebních místnostech kulturní úderky příslušníků armády.

Pionýři před volebními místnostmi vítali podle pokynů okreskové volební komise občany starší 85 let, občany, kteří ve dnech 5. a 6. června 1981 slavili své narozeniny a zasloužilé funkcionáře, blahopřáli jim, odevzdávali květiny a upomínkové předměty zhotovené žáky škol a hranickými pionýry [grafické listy, plasty z přírodních materiálů, výrobky ze dřeva, textilu aj.] a dřevěné vázičky připravené studenty SPŠ. Ve všech 30 volebních místnostech byl slavnostně přivítán první volič. Ve volební místnosti v závodě n. p. KARNOLA byla slavnostně uvítána **nejstarší občanka Hranic** paní Růžena Hrabovská, která letos oslavila 99. narozeniny.

Pionýři doprovázeli i členy volebních komisí při návštěvě nemocných a starých občanů v bytech.

5. června 1981 se uskutečnilo před volebními místnostmi v Hranicích a v 11 spádových obcích **34 vystoupení dechových hudeb JKP**, koncertového podniku Cementárny a vápenky, Teplic nad Bečvou, OB Drahotuše, souborů ZUC PBH a posádky. 6. června 1981 dopoledne se konal na náměstí Kl. Gottwalda v Hranicích slavnostní koncert velkého dechového orchestru Jednotného klubu pracujících. Od dopoledních hodin 5. června 1981 byla prováděna agitace prostřednictvím místních rozhlasů, hlavně v místních částech. Po celý den vyhrávala hudba a byly vysílány aktuální relace a kulturní programy místních pionýrů.

Manifestačně přišlo k volbám 10 kolektivů, převážně organizací NF v místních částech. Ve Středolesí přišli společně mládežníci poprvé k volbám.

Volby do zastupitelských sborů v Hranicích proběhly důstojně. Zásluhou dobré agitační práce hlavně mezi mladými voliči byla vytvořena slavnostní atmosféra při volebním aktu. Na voličích byla viditelná odpovědnost a důvěra v socialistickou budoucnost.

Výsledky voleb v Hranicích a v místních částech:

Celkem bylo ve voličských seznamech zapsáno 13 452 voličů, hlasovací lístky byly vydány 13 369 voličům, odevzdáno bylo 13 357 platných hlasovacích lístků, **pro kandidáty Národní fronty bylo odevzdáno 13 351 hlasů**.

Na území města Hranic a místních částí byli zvoleni tyto poslanci:

Poslanci Městského národního výboru v Hranicích

vol. obvod	Jméno a příjmení	bydliště
	1. Slavomír Staviař, řidič, Hranice, ul. K. Čapka 856	
	2. Dagmar Kušnerová, chemik, Hranice, Trávnícká 202	
	3. ing. Jaroslav Ptáček, technik, Čechova 13/131	
	4. Milada Mádřová, jeřábnice, Hranice, Mostní 224	
	5. Dagmar Spilková, profesorka, Hranice, Kollárova 1263	
	6. Zdena Šimková, geodet, Hranice, sídl. kpt. Jaroše 1358	
	7. Jaroslav Tomana, elektrikář, Hranice, Čechova 503	
	8. Daniela Pochylá, úřednice, Hranice, sídl. kpt. Jaroše 1365	
	9. Zdenek Mayer, technik, Hranice, Čechova 507	
	10. Drahoslava Sameliaková, úřednice, Hranice, ul. 1. máje 1663	
	11. Peter Hupka, mistr, Hranice, Čechova 504	
	12. MUDr. Emilie Petříčková, lékařka, Hranice, Struhlovsko 1415	
	13. Jan Nedorostek, údržbář, Hranice, Struhlovsko 1413	
	14. Jindřich Honka, dělník, Hranice, Struhlovsko 1408	

15. Jiří Novák, dělník, Hranice, Struhlovsko 1400
16. Bohumil Král, dělník, Hranice, Struhlovsko 1400
17. Pavel Zeman, technik, Hranice, Struhlovsko 1404
18. Josef Šimek, politický pracovník, Hranice, Struhlovsko 1219
19. Jindřich Bartsch, vedoucí odboru, Hranice, Struhlovsko 1500
20. Miroslav Kaštyl, technik, Hranice, Nerudova 163
21. Naděžda Tomková, dělnice, Hranice, Struhlovsko 1499
22. ing. Milan Bacho, technik, Hranice, Struhlovsko 1215
23. Bohuslav Hons, učitel, Hranice, Jeremenkovo nám. 1064
24. Jaromír Posolda, referent, Hranice, Hvězdoslavova 717
25. Milada Blatáková, dělnice, Hranice, Hvězdoslavova 890
26. Radoslav Zdražil, dělník, Hranice, Hvězdoslavova 1119
27. Danuše Rubáčková, učitelka, Hranice, Hakenova 1107
28. Ludmila Čihalová, důchodkyně, Hranice, Máchova 1344
29. Alena Krížová, referentka, Hranice, Rybniční 1398
30. Jaroslav Stratil, konstruktér, Hranice, Fierlingerova 1599
31. Božena Krčmářová, technička, Hranice, Poděbradovo nám. 1266
32. Alena Nováková, projektantka, Hranice, Fierlingerova 1301
33. Otakar Šulc, technik, Hranice, Fierlingerova 1599
34. Miroslav Cahlík, technik, Hranice, Jaselská 1611
35. Dušan Tarábek, státní zaměstnanec, Hranice, Jaselská 1613
36. Jana Janásková, dělnice, Hranice, Jaselská 1324
37. Boleslav Feit, technik, Hranice, ul. 1. máje 1280
38. ing. František Malý, technik, Hranice, Jaselská 1613
39. Anastázie Kellarová, dělnice, Hranice, Fierlingerova 1599
40. Libor Rada, inv. důchodce, Hranice, Hakenova 766
41. Jaroslava Machálková, dělnice, tř. 1. máje 1665
42. Eduard Hlaváč, údržbář, Hranice, ul. 1. máje 1665
43. Jiřina Kameníčková, úřednice, Hranice, Rezkova 1667
44. Antonín Vymětalík, technik, Hranice, IV.-Drahotuše 350
45. Karel Příbyl, dělník, Hranice, Na hrázi 1734
46. Ivan Bartoš, dělník, Hranice, Rezkova 1677
47. Ladislav Richter, dispečer, Hranice, Šmeralova 1672
48. Vladimír Cahlík, dělník, Hranice, ul. 1. máje 1618
49. ing. Otakar Temlík, technik, Hranice, ul. 1. máje 1616
50. Jindřich Olšák, důchodce, Hranice, Rezkova 1667
51. Jaroslav Havlíček, technik, Hranice, Šmeralova 1671
52. Zdeněk Šimonovský, mistr, Hranice, Rezkova 1674
53. Josef Socha, dělník, Hranice, Máchova 176
54. Oldřich Vitonský, redaktor, Hranice, Rezkova 1674
55. ing. Ladislav Maňas, profesor, Hranice, Šmeralova 692
56. Marie Mrázová, prodavačka, Hranice, Palackého 891
57. Radomír Hlavík, řidič, Hranice, Hromůvka 1506
58. Jaroslava Schmidtová, dělnice, Hranice, Hromůvka 1510
59. Josef Kovář, dělník, Hranice, Hromůvka 1513
60. Jitka Nehybová, dělnice, Hranice, Hromůvka 1521
61. MUDr. Alois Knobloch, lékař, Hranice, Zborovská 1283
62. Antonín Frydrych, dělník, Hranice, Hromůvka 1505
63. Oldřich Lukeš, projektant, Hranice, Hromůvka 1523
64. Antonín Liedermann, mistr, Hranice, Zborovská 1477
65. Vladimír Fekar, mistr, Hranice, Zborovská 1514
66. ing. Bronislav Šobora, obchodní náměstek, Hranice, Zborovská 1474
67. Jana Janíčková, referentka, Hranice, Zborovská 1204
68. Stanislav Hrotek, dělník, Hranice, Zborovská 1293
69. Karel Odstrčil, důchodce, Hranice, Zborovská 1307

70. Marie Helešicová, úřednice, Hranice, Zborovská 1312
71. Hana Tomečková, úřednice, Hranice, Zborovská 1656
72. Libuše Dvořáková, učitelka, Hranice, Zborovská 467
73. Jan Vavřík, normovač, Hranice, Sklenný kopec 1591
74. Antonín Adámek, technik, Hranice, Sklenný kopec 1713
75. Petr Koreček, ředitel školy, Hranice, Sklenný kopec 1221
76. Karel Jalůvka, konstruktér, Hranice, Sklenný kopec 1421
77. Ilona Blažková, úřednice, Hranice, Hřbitovní 285
78. MUDr. Josef Gadas, lékař, Hranice, Skalní 1090
79. ing. Jiří Vítek, technik, Hranice, Jungmannova 658
80. Vlastimil Číhal, technik, Hranice, Švermova 1110
81. Jan Kubín, úředník, Hranice, U Kostelíčka 570
82. Libuše Hofírková, sanitářka, Hranice, Revoluční nám. 741
83. Jiří Nezhyba, technik, Hranice, Janáčkova 731
84. Rudolf Pinček, dělník, Hranice, Leninova 27
85. JUDr. Lubomír Fanta, právník, Hranice, Na hrázi 1737
86. František Tihelka, dělník, Hranice, Přísady 985
87. Anna Stará, inv. důchodkyně, Hranice, ul. Sovětské armády 990
88. Marta Tomancová, švadlena, Hranice, Jurikova 246
89. František Purgert, technik, Hranice, ul. B. Němcové 1069
90. Antonín Fojtík, zedník, Hranice, Tyršova 1194
91. Antonín Dostál, technik, Hranice, Havlíčkova 1435
92. Rudolf Štefan, elektrikář, Hranice, ul. gen. Svobody 1381
93. Božena Böhmová, úřednice, Teplice nad Bečvou 55
94. MUDr. H. Holubářová, lékařka, Teplice nad Bečvou 20
95. Josef Gadas, údržbář, Teplice nad Bečvou 88
96. Jaroslava Machálková, zbožiznalkyně, Teplice nad Bečvou 6
97. František Zlámala, mistr, Teplice nad Bečvou 86
98. Jaroslava Paličková, úřednice, Valšovice 31
99. Miroslav Cvečka, technik, Velká 125
100. Ladislava Pacáková, prodavačka, Velká 32
101. Anežka Mazánková, telefonistka, Velká 34
102. Jiřina Čihalová, členka JZD, Velká 49
103. Miroslav Richter, jeřábník, Lhotka 5
104. Marie Rychlá, skladnice, Olšovec 95
105. Vlasta Kubová, vedoucí provozu, Olšovec 23
106. Helena Ficková, členka JZD, Olšovec 87
107. Adolf Mildner, údržbář, Boňkov 143
108. Antonín Palata, řidič, Drahotuše 349
109. ing. Jiří Pavlík, agronom, Drahotuše 46
110. Vítězslav Hons, učitel, Drahotuše 281
111. Jan Palička, provozní, Drahotuše 284
112. ing. Josef Střílka, profesor, Drahotuše 3
113. Božena Šoborová, švadlena, Drahotuše 330
114. ing. Dušan Polján, státní zaměstnanec, Drahotuše 72
115. Miloslav Pacák, člen JZD, Drahotuše 236
116. Jaroslav Vojkůvka, opravář, Drahotuše 400
117. Vítězslav Hons, technik, Drahotuše 281
118. Blahoslav Machanec, dělník, Slavíč 64
119. Milan Střílka, člen JZD, Slavíč 61
120. Miroslav Koláček, dělník, Slavíč 94
121. Vladimír Červek, dělník, Středoletí 25
122. Jana Nováková, členka JZD, Uhřínov 21
123. Jaroslav Kovařík, státní zaměstnanec, Hranice, Struhlovsko 1528
124. Miroslav Brázda, státní zaměstnanec, Hranice, Struhlovsko 1219

125. Ivan Gocál, státní zaměstnanec, Hranice, Hromůvka 1526
 126. Milan Slouka, státní zaměstnanec, Hranice, sídl. kpt. Jaroše 1378
 127. Lubomír Velický, státní zaměstnanec, Hranice, Struhlovsko 1415
 128. Miroslav Kožík, státní zaměstnanec, Hranice, Čechova 507
 129. Josef Argan, státní zaměstnanec, Hranice, sídl. kpt. Jaroše 1355
 130. Alois Novák, státní zaměstnanec, Hranice, VÚ 6310
 131. MUDr. Ludmila Vysloužilová, lékařka, Hranice, Zborovská 1283

Poslanci Okresního národního výboru v Přerově

70. Jaroslav Kříž, Hranice, Rybníční 69
 71. MVDr. Věra Kočí, Hranice, Čechova 507
 72. Libuše Vrublová, plánovačka, Drahotuše, Nerudova 469
 73. Jaroslav Sklenařík, Hranice, sídl. kpt. Jaroše 1356
 74. Anna Páleníková, Hranice, Fierlingerova 1552
 75. Karel Palacký, řidič, Hranice, ul. 1. máje 1621
 76. Oldřich Marek, soustružník, Hranice, Vrchlického 40
 77. František Mráz, Hranice, Palackého 891
 78. Jaroslav Burian, Hranice, Zborovská 1308
 79. Alena Dohnalová, ředitelka mateřské školy, Hranice, Zborovská 1308
 80. Jaroslav Štefan, Hranice, Zborovská 1478
 81. ing. Karel Podaril, referent zásobování, Hranice, Struhlovsko 1219
 82. František Pavelka, Hranice, tř. Čsl. armády 2
 83. Olga Sumarová, ředitelka školy, Hranice, Smetanovo nábřeží 1537
 84. Jaroslav Honzík, plánovač, Hranice, Tyršova 1226
 85. Miloslav Hruška, Olšovec 27
 86. Eva Pírková, Drahotuše, Nerudova 448
 87. Vítězslav Hons, technik, Drahotuše 281
 88. Jana Zamazalová, Slavič 103

Poslanci Severomoravského krajského národního výboru

154. Ludmila Vorlová, dělnice, Hranice, Struhlovsko 1213
 155. Zdeněk Haubelt, předseda JZD Partutovice

Poslanci České národní rady

193. Jaroslava Šenková, dělnice k. p. SIGMA Hranice
 194. Jan Hluší, uvolněný předseda CZV KSČ n. p. Přerovské strojírny

Poslanci Federálního shromáždění

Sněmovna lidu:

132. ing. Stanislav Zamazal, předseda JZD 9. sjezdu Jezernice

Sněmovna národů:

73. Jitka Bicková, ošetřovatelka dojníc, v JZD Želátovice

Marie Klvaňová, kronikářka v místní části Drahotuše

DĚJINY DĚLNICKÉHO Hnutí V DRAHOTUŠÍCH SE VZPOMÍNKAMI KOMUNISTŮ

Počátkem 20. století byly zakládány v Hranicích a Lipníku nad Bečvou průmyslové závody. V Hranicích to byla Kunzova továrna na pumpy roku 1883, v Lipníku nad Bečvou Wawerkova továrna r. 1896, továrna na zápalky r. 1906. V těchto továrnách nalezli práci i dělníci z Drahotuše a tak vzniká také v Drahotuších dělnická třída. Drahotuše samy zaspaly industrializací díky svým měšťanům, kteří se bouřevnatě bránili zakládání továren, aby neztratili lacinou pracovní sílu chudiny.

V roce 1905 v Hranicích na táboru lidu, uspořádaném sociálními demokraty, byli i dělníci z Drahotuše, pracující v hranických továrnách. Sociálně demokratická strana dělnická byla založena v Drahotuších roku 1907 a měla 65 členů.

Za první světové války padlo 41 drahotušských občanů, jejich jména jsou na pomníku padlých před školou. Ve volbách v r. 1920 získali sociální demokraté 259 hlasů. Rozpoutal se zápas mezi levicí a pravicí sociálně demokratické strany. **Drahotušský stolař Antonín Řehula svolal 1. ledna 1921 do své dílny schůzi, na které zvítězila levice.** Po založení místní organizace KSČ v Hranicích byl zvolen Antonín Řehula místopředsedou, Antonín Čížek předsedou. **Brzy potom byla založena organizace v Drahotuších.** V dílně u Řehulů se konala roku 1922 první okresní konference KSČ, na které bylo zvoleno okresní vedení v čele s Vojtěchem Králem, Ant. Řehulou. Antonín Řehula byl významný funkcionář. Z drahotušských občanů byl členem organizace Bohuš Machač, manželé Ryškoví. Z Hranic na schůzky přicházeli Antonín Melecký s manželkou, K. Zelinková, A. Čížek.

U Řehulů se v roce 1932 učil stolařem **Josef Kapusta z Drahotuše.** Toho pověřil Řehula roznášením tiskovin, které dostával ze Sovětského svazu. Originál jedné brožury „Proletářská revoluce“ je uložen u Věry Tomečkové, roz. Řehulové. Tiskoviny dovážel s. Slováček, který bydlil u Drahotuše ve strážním domku. Při jedné cestě zůstal natrvalo v Sovětském svazu. Josef Kapusta také vzpomíná, že chodil zvat na schůze KSČ, které se konaly u Řehulů. Přicházeli na ně kromě dříve jmenovaných i manželé, bydlící za bývalou akademií v zemljance. Na jejich jména si nevzpomíná. Když se u Řehulů konaly okresní schůze, hlídal Josef Kapusta na kamenné zídce Vinklerovy zahrady, a pozoroval polní záhumenní cestu, jestli se po ní neblíží četníci, aby dal závčas schůzujícím znamení. Ti schůzovali ve dvorním traktu za obytným stavením. Dílna měla východ, vedoucí do polí ke staré dráze, kudy mohli uniknout.

Ve volbách v roce 1931 získali komunisté jeden mandát. Antonín Řehula se stal členem městského zastupitelstva. Zůstal jím až do roku 1937. Na udání, že založil v Drahotuších organizaci „Mezinárodní Rudé pomoci v ČSR“ byla při domovní prohlídce nalezena ročenka Mezinárodní rudé pomoci v ČSR na rok 1930. Při domovní prohlídce 23. března 1932 byly hledány tiskoviny, které by prokázaly, že v Drahotuších byla založena protistátní organizace „Rudá pomoc“, jejímž členem měl být Antonín Řehula.

7. dubna 1932 byla okresním úřadem v Hranicích vrácena ročenka Mezinárodní rudé pomoci v ČSR na rok 1930, zajištěná při domovní prohlídce, vykonané 23. března 1932 u příležitosti zastavení a zákazu činnosti skupiny Rudá pomoc podle § 28 odst. 2 spol. zákona. Originál ročenky, potvrzení o domovní prohlídce, zastavení činnosti skupiny Rudá pomoc jest u dcery Antonína Řehuly Věry.

Okresní úřad v Hranicích výměrem z 22. března 1932 místní skupině „Rudé pomoci v Československu“ do rukou pana Antonína Řehuly, stolaře, sděluje: „Die konaného šetření utvořila se v Drahotuších skupina Rudé pomoci v Československu bez jakéhokoliv právního podkladu jako spolek nespĺnivší zákonem k to-

mu předepsaných podmínek a mimo to svou činností ruší veřejný pokoj a řád. Zastavuji proto podle ustanovení § 28 odst. 2 spolkového zákona a zakazuji další činnost této skupiny. Z tohoto výměru lze se do 15 dnů ode dne po jeho doručení počítaných odvolati u okresního úřadu v Hranicích. Případné odvolání nemá podle § 77 odst. 2 správ. říz. odkladného účinku.“

Po Mnichově došlo k rozpuštění KSČ. Dne 12. ledna 1939 výměrem okresního hejtmána v Hranicích vyslovuje se Antonínu Řehulovi podle § 10, 14 a 22 zákona č. 201/1933, že pozbývá funkce člena městského zastupitelstva a obecní finanční komise obce Drahotuš. „Důvody: Po rozumu § 10, 14 a 22 cit. zákona jest právním následkem zastavení činnosti strany a jejího rozpuštění, že její příslušníci pozbývají veškerých veřejných funkcí, kterých nabyli volbou, jmenováním neb jinak ve sborech samosprávy místní nebo zájmové. Toto ustanovení platí i pro náhradníky. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že jste byl příslušníkem KSČ. Průkazu o tom, že jste dříve vystoupil, než před 6 měsíci, jste v dané lhůtě nepodal. Vzhledem k tomu dlužno Vás považovati za příslušníka komunistické strany ve smyslu citovaného zákona. Z tohoto rozhodnutí lze podatí odvolání do 15 dnů ode dne doručení u okresního úřadu v Hranicích.“

Zároveň vylučuje se podle § 77 správ. řádu odkladný účinek odvolání, neboť nelze trpěti, aby příslušníci strany, jejíž činnost byla zastavena a jež byla rozpuštěna, měli nadále nějakou účast ve veřejné správě a jest tudíž okamžitý výkon rozhodnutí odůvodněn naléhavým zájmem veřejným.“

V roce 1939 byl Antonín Řehula zatčen na udání manželky MUDr. Emericha Katzera. Před jeho domem stála kolona německého vojska, jehož příslušníci se zdravili nacistickým pozdravem. Antonín Řehula jim ukázal pozdrav bolševický. To stačilo paní Katzerové k udání.

Po druhé byl zatčen v souvislosti se zatčením Rudolfa Paličky, umučeného v Mauthausenu na udání Jindřicha Lamatschka. Byl vězněn tři týdny na gestapu v Přerově.

V dubnu 1945 několik týdnů před osvobozením byl poraněn při výbuchu bomby, která měla zasáhnout budovu bývalého velitelství divize v Hranicích. Byl sražen z kola k zemi a tlakem vzduchu měl natržené plíce. Po krátkém pobytu v nemocnici se vrátil domů. Po osvobození se stal členem MNV za KSČ. V roce 1950 byl sražen nákladním autem v Hranické ulici při cestě z Hranic domů, vlečen asi 30 m. Těžkému zranění podlehl za 24 hodin v hranické nemocnici ve věku 63 let, pohřben je v Drahotuších. Ve vzpomínkách všech spoluobčanů je postavou tesanou ze žuly.

Jeho dcera **Věra Tomečková-Řehulová** vzpomíná:

„Narodila jsem se 1. března 1928 jako čtvrté dítě zakladatele KSČ v Drahotuších. Otec byl malý živnostník, dělal většinou sám a výdělky za první republiky nebyly jako dnes. Kdyby nebylo kousku pole, nemohl by rodinu ani uživit. Za to, že byl komunistou, měl od úřadů jen nepříjemnosti a nedostal zadanou práci jako jiní živnostníci. Přesto se svého přesvědčení, i když za ně trpěl, nevzdal. V roce 1921 se konala u nás ve stodole první konference. Tam si otec později vybudoval dílnu. Ze starých, opravdu obětavých členů strany, kteří k nám chodili, byl součástí Antonín Melecký s manželkou, Vojtěch Král, Kateřina Zelinková, Antonín Čížek, Boh. Machač. Boh. Machač žil v domku v zahradě Bekárkových, dnes tam vede silnice. Říkalo se mu „farmář“, za svoje přesvědčení měl přezdívku Čičerín. Antonín Čížek byl jako komunista zatčen fašisty a umučen.“

Za otcovo členství v KSČ trpěla celá rodina. Ve škole mě a bratra jeden z vězňů učitelů nejmenoval jinak než „komuna“. Kromě toho si vzpomínám na domovní prohlídky, kdy četníci prohlíželi slavníky, skříně, pod trámy na půdě hledali tiskoviny. Mám uschován originál ročenky z roku 1930, brožuru „Ruská revoluce 1917“, originály výměrů o domovních prohlídkách, které již dříve byly uvedeny.

V roce 1939 se měla vdát nejstarší sestra Anna za četnického strážmistra Miroslava Míču. Ale žádost o povolení sňatku jim byla zamítnuta z toho důvodu, že nevěsta pochází z komunistické rodiny a otec je bolševik. Teprve v roce 1940, když byl otec odvolán ze všech funkcí a strana byla rozpuštěna, mohla se vdát.

Otec zemřel po těžkém úrazu v 63 letech v roce 1950, ale dílo, za které bojoval a za které žil, žije stále.“

Antonín Řehula se narodil 4. října 1887 v Tyně nad Bečvou. Vyučil se stolařem, absolvoval mistrovskou školu. Do Drahotuš se přestěhoval v roce 1914. V roce 1915 se oženil. S manželkou vychovali čtyři děti: Annu, Vlastu, dvojčata Věru a Zdeňka.

Zástupcem Antonína Řehuly a Boh. Machače v obecním zastupitelstvu byl **Stanislav Jakubec**. Narodil se 13. listopadu 1899 v Hranicích. Po absolvování pěti tříd obecně a dvou tříd měšťanské školy se učil zámečnickem, pak pracoval ve vápence „Panská skála“. Učení klempířem po 11 měsících přerušila první světová válka, mistr odešel na vojnu a Stanislav Jakubec pracoval ve vápence „Skalka“. Pak nastoupil vojenskou službu. Po válce se opět vrátil do vápenky. V roce 1923 se oženil s Marií Špirutovou, přestěhoval se do Drahotuš, kde bydlí dodnes. Vychovali dva hochy: starší Stanislav je důstojníkem u ministerstva vnitra, mladší Alois je technologem v k. p. Sigma.

Stanislav Jakubec vzpomíná na schůzky u Řehulů, na schůze chodili do Hranic. V třicátých letech přišel k nim do bytu politický komisař František Domes s četníkem z Hranic. Ptali se a hledali „červenou knížku“, nenašli ji však. Domáci jim hned dala výpověď z bytu, že nesnese nájemníky, u kterých dělají četníci prohlídky. Stanislav Jakubec po druhé světové válce pracuje v KSČ, stejně obětavě pracuje 37 let v závodě. O tom svědčí, že prezident Československé republiky udělil 30. dubna 1952 **Stanislavu Jakubecovi za mimořádné pracovní výsledky a zdokonalení pracovního postupu státní vyznamenání „Za vynikající práci“**.

V závodním časopise HCV, ročník 11, č. 9 z 1. května 1958 byla uveřejněna jeho fotografie s textem:

„Stanislav Jakubec, ukladač kamene hranické vápenky SKALKA pracuje v závodě ze všech nejdéle. Jest mimořádně dobrým a zasloužilým pracovníkem, a to nejen pro vytrvalost a pracovní výkony, které po celou dobu svého zaměstnání při těžké a namáhavé práci zastával, ale i proto, že se o své bohaté zkušenosti dovedl vždy ochotně podělit s mladšími spolupracovníky.“

Při odchodu do důchodu mu vyslovují vedení podniku a ZV ROH díky a uznání a odměňují ho 14denní rekreací v Maďarsku a letadlem z Olomouce na Duklu.“

Těch několik vzpomínek z Drahotuš jest jako několik tónů, které se nedaly umlčet a po roce 1948 se rozezněly hymnem vítězství dělnické třídy.

Použitá literatura:

Obecní kroniky z let 1900—1937

Z MÉHO POBYTU V SOVĚTSKÉM SVAZU

Pallasovka

Stavba kompresorové stanice č. 1 probíhala nedaleko města Pallasovka. Toto město je hlavním městem celého okresu. Pallasovský okres je největší z celé Volgogradské oblasti i celé Ruské socialistické republiky. Je to město hlavně zemědělské a má asi 25 tis. obyvatel. V celém okrese žije přibližně 50 000 obyvatel. V Pallasovce samé není žádný průmyslový závod. Je zde samozřejmě sovjhoz, kde se pěstuje hlavně obilí, hořčice, chová se skot na maso, mléko a pěstuje se zde ovoce. Jen za poslední krátké období bylo založeno celkem 6 tis. hektarů sadů a z roční produkce vlny by bylo možno vyrobit na 3 milióny vlněných obleků. V celé oblasti je celkem 15 sovjhozů, které se neustále snaží rozšiřovat úrodnou zemí pomocí systémů zavlažovacích kanálů. Do VŘSR zde byla pouze neúrodná step. Na každém kroku je vidět práci sovětských lidí v každodenním boji o zemi a tím i o zrno.

Město Pallasovka leží na hlavní trati z Astracháně do Moskvy. Historie Pallasovky není stará. Do roku 1905 zde nebylo prakticky nic, jen rozsáhlá step. V tomto roce se zde objevil německý průzkumník Pezr Simon Pallas, který zde nedaleko železničního přejezdu založil malou stanici, která dostala název podle svého zakladatele. Hlavním městem okresu se stala Pallasovka teprve dlouho poté, kdy bylo jasné, že železnice má velký význam nejen pro samotnou Pallasovku, ale také pro celou tuto oblast. Válka sem nedošla a Pallasovka se stala velkým nástupištěm pro ofenzivu Sovětské armády v bitvě u Stalingradu. Přesto, že město nebylo nikdy vojenským městem, bylo několikrát silně bombardováno, neboť fašisté si byli dobře vědomi důležitosti této železniční trati. Přesto na mnohých domech a domcích najdeme červenou pěticípou hvězdu, jako symbol toho, že někdo z domu se zúčastnil Velké vlastenecké války. Pallasovka udělala velký pokrok. Byl zde postaven Okresní dům kultury, palác sportu, škola výtvarného umění. V okrese byly postaveny dvě sanatoria a mnoho dalších staveb. Do tohoto výčtu není pochopitelně možno počítat rozvoj sovjhozů, který probíhal velmi intenzívně. Je to vidět na důsledné mechanizaci všech polních prací. V Pallasovce žije směsice národností. Převládají Rusové a Kazaši. Jsou zde ale také Arménci, Tataři a Čečeni. Pallasovka je centrem celého okresu. Odtud se rozjíždí trati autobusů na všechny strany. Poznali jsme všichni v tomto stepním městě mnoho přátel a navázali krásné kamarádské vztahy. Jinak by to ani nešlo, žít několik let mezi lidmi a navzájem se nepoznat. Lidé zde žijí svým životem, docela klidně a s výhledem do další budoucnosti, který jim umožňuje sovětská vláda.

Asi 100 km na jih od hlavního města se rozkládá rarita této oblasti. Je zde zůstatek po Kaspickém moři, jehož dnešním dnem je tato oblast. Ano, je zde největší solné jezero Elton. Jezero se táhne po obzoru do délky 30 km a někde za horizontem se ztrácí konec 18 km širokého jezera. Jsou zde obrovské zásoby soli. Zásoba soli je v pláštvi okolo 122 metrů a odhaduje se na 5 miliard tun. Jsou zde také lázně a nedaleko je sovjhoz stejného jména. Jméno dostalo jezero od stavitele železnice, která vede nedaleko. Eltona. Počítá se s tím, že se zde postaví průmyslový závod na těžbu a zpracování soli. V jezeře je velmi málo vody, která za největších veder vysychá. Voda a od ní celý obzor je zabarven do fialova, což vyvolává zvláštní náladu. Voda je tak koncentrována, že když na ni usedne nějaký pták, už nevzlétne. A co víc, sůl zde vytváří ty nejpodivnější krystalické útvary.

Celý Pallasovský okres je nejen rozsáhlý, ale také zajímavý. A když by někoho omrzelo poznávat step ve všech jejích podobách, tak najde vždy příjemné posezení s lidmi v Pallasovce, ale také jinde.

Zbyněk Grossmann

KONCERT K 60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KSČ

Pod záštitou MěstV KSČ a MěstNV uspořádal Jednotný klub pracujících v Hranicích k 60. výročí KSČ 11. května 1981 slavnostní kulturní večer. První polovinu programu vyplnil z velké části smíšený pěvecký sbor VOCAL ZK ROH Přerovských strojřen. Za řízení sbormistrů Jana Leibnera a Otakara Šišky uvedli přerovští pěvci sbory Jana Kapra Rodné straně, Jaroslava Kříčky Pozdravujte zemi a Rok za rokem, sbor Memento věnovaný souboru Vocal maďarským skladatelem Arpádem Balázsem, čtyři lidové písně a v závěru skladbu Jana Bartoše Naše země. Program doplnila taneční skupina lidové školy umění z Ostravy-Vítkovic za vedení a v choreografii dr. Ivy Pavlové originálním baletem Svítání a Šátečkovou polkou B. Smetany. Verše Fr. Nechvátala a Ivana Skály recitovali s porozuměním studenti hranického gymnázia Jana Wiedermannová a Petr Švarc. Oblíbená televizní hlasatelka Marta Skarlandtová-Heinová v průvodním slovu vyzvedla význam KSČ, připomněla nejdůležitější momenty z její šedesátileté historie, zvláště seznámila posluchače se vznikem organizace KSČ v březnu 1921 v Hranicích, vyzvedla význam osobnosti Klementa Gottwalda a připomněla jeho pobyt v Hranicích v r. 1915. XVI. sjezd KSČ označila za počátek nové etapy všestranného rozvoje naší společnosti.

V druhé polovině večera vystoupil **dechový orchestr JKP**, který v letošním roce také vzpomíná **60 let existence**. Za řízení dirigenta Josefa Slimáčka zazněla v úvodu „Slavnostní hudba“ skladatele **Mojmíra Zedníka, který byl osobně přítomen** a své dílo věnoval k 60. výročí KSČ. V dalším programu orchestr uvedl Pražské valčíky B. Smetany, Ozvěny z koncertních síní Jaroslava Ježka, Slovanský tanec č. 16 Ant. Dvořáka, Přípitek Zd. Petra s pěveckým sólem Bronislava Ludmily, Zavátý chodníček Ludvíka Poděště a Růžičky Mikuláše Schneidera-Trnavského se sólovým vystoupením Ireny Vaňákové. Na závěr dětské pěvecké sbory základních škol spolu s orchestrem JKP za řízení J. Slimáčka přednesly budovatel-ské písně a pionýři mezi obecenstvem rozdali květy karafiátů. Marta Skarlandtová v průvodním slovu vyzvedla úspěchy dechového orchestru JKP.

Celý večer, jehož scénář a režii měl Bronislav Ludmila za asistence Evy Horákové, měl vysokou uměleckou úroveň, velmi dobrý průběh a zasloužený úspěch u početného obecenstva.

LN

Kapitoiky z topografie města Hranic

PhDr. Bohumír Indra

ZANIKLÉ VODNÍ MLÝNY V HRANICÍCH

Bylo jich v Hranicích kdysi šest, do znárodnění mlýnů v r. 1949 pracovaly však již jen tři. Dva z nich, mlýn Kratochvilův a Ležákův ležely na vodní strouze s nestálou vodou, vedenou od stavu na Veličce ve Velké k Hornímu dvoru v Hranicích a dále k městu nad ulicí Na hrázi až k Ležákově mlýnu v Gallašově ulici, kde strouha ústila opět do Veličky. Třetí vodní mlýn, Váňův, ležel na potoce Ludině v ulici Mlýnský příkop č. 6 proti budově gymnázia. Dnes je v provozu již jen bývalý mlýn Kratochvilův v Hakenově ulici č. 2, začleněný jako **Mlýn Hranice do n. p. Mlýny a těstárny Pardubice**. Je to elektrický mlýn, zařízený hlavně na šrotování obilí pro okolní JZD.

Uvedené mlýny i tři starší vodní mlýny hranické, dříve zaniklé, mají každý dlouhou a bohatou historii. Největší z nich, tzv. **Velký mlýn**, je doložen již na

počátku 15. století. Ležel na vodním náhonu Bečvy za Černotínskou městskou branou, který vedl od stavu na Bečvě, později zrušeného, ležícího proti Staré střelnici, k městským hradbám na Motošín k Dolní bráně městské k zaplavení hradebního příkopu pro případ válečného nebezpečí při obležení města. Náhon se tam spojoval s Ludinou a ústil pak dále s Veličkou opět do Bečvy. **Tento Velký mlýn**, uvedený již v prvním privilegiu města Hranic Jana z Cimburka z r. 1431, **daroval r. 1522 Vilém z Pernštejna městu Hranicím spolu s valchou při něm se všemj užítky ve prospěch města.** Město muselo však platit z mlýna vysoký roční činžovní plat 43 kop a 4 groše na mišenský počet. Podle Pernštejnova privilegia byli však za to **povinni hraničtí měšťané mletí obilí na mouku i slad na pivo jen v tomto mlýně a vozit sukno na valchu při mlýně** a platit stanovené poplatky za to městu. V prvních letech třicetileté války za dobývání města císařskou armádou r. 1627 **byl mlýn spálen i s předměstím Motošínem** a ležel pak po desítky let v sutinách. Válkou pobořeného, zchudlé a vyhladnělé město nemělo peněz na opětné postavení městského mlýna, nenašel se ani žádný nájemce, který by byl ochoten mlýn opět postavit a dát do provozu. Přesto muselo město platit vrchnosti z pustého mlýna každoročně činžovní plat 43 zl. rýnských a 18 grošů. Úplně zkázy města a velké jeho zadluženosti využil ve svůj prospěch nový držitel města kníže Dietrichštejn, jehož strýc, kardinál František z Dietrichštejna získal r. 1622 konfiskovaná panství Hranice a Lipník darem od císaře za věrné služby za stavovského povstání. **Dietrichštejn nabídl r. 1660 městu zprostit je od placení roční peněžní činže z pustého mlýna za odevzdání práva města vybírat mýto od všech povozů, zboží a dobytka, dováženého nebo prováženého městem.** Toto privilegium na vybírání mýta dostalo město od krále Jiřího z Poděbrad r. 1464 na udržování mostů a cest, vedoucích k městu. Od r. 1660 vybírala pak vrchnost v Hranicích mýto ve svůj prospěch, podržela si však i právo opětného vystavění mlýna. Koncem 17. století **chtěl kníže Dietrichštejn postavit na místě zbořeného Velkého mlýna na Bečvě nový papírný mlýn.** Po několika vleklých komisích a dobrozdáních přizvaných papírnických mistrů v letech 1676—1681 bylo však od tohoto úmyslu upuštěno, protože voda Bečvy byla příliš měkká a nehodila se na výrobu papíru. Mlýn na Bečvě nebyl pak již postaven pro dostatek jiných vrchnostenských mlýnů a **zanikl, strouha byla později zasypána.**

Všechny ostatní hranické mlýny patřily už od porážky stavovského odboje hranické vrchnosti, kardinálu Dietrichštejnovi. S vrchnostenským tzv. Horním dvorem (zbořeným r. 1972), případným po odsouzeném Václavu Molovi z Modřelic Dietrichštejnovi, připadl mu i **Horní mlýn a pila při něm, ležící za Horním dvorem na strouze Veličky.** Tento mlýn měl vždy troje složení s kašníkem a pilu na desky. Vrchnost pronajímala pak mlýn a pilu nájemným mlynářům za roční nájemný plat 170 zl. až do druhé poloviny 18. století, kdy mlýn prodala mlynář Janu Ertlovi. Při vojenské konskripci města r. 1804 **dostal mlýn s pilou popisné číslo 334.** R. 1820 jej držel mlynář Karel Ertel spolu s pilou a zahradou při něm. Nad mlýnem ležel Horní dvůr čp. 333 s dvěma ovocnými zahradami, pod mlýnem a pilou byly vrchnostenské rybí haltěře neboli sádky s domkem porybného čp. 335. Koncem 19. století byl provoz mlýna zastaven pro nestálou vodu a nerenovatibilitu. Objekt koupila opět zpět vrchnost, která budovu mlýna **pronajala r. 1904 Rolnickému mlékařskému družstvu, jež mlýn adaptovalo na mlékárnu.** Ponevadž při parcelaci velkostatku **koupil r. 1928 v licitaci budovu mlékárny od velkostatku Josef Čihál,** zednický a tesařský mistr z Rakova, přeneslo mlékařské družstvo provoz do nových vhodnějších objektů v Čaputově ulici čp. 283. **Čihál adaptoval budovu staré mlékárny za Horním dvorem na parní pilu,** jež pak byla v provozu až do padesátých let. Přestavěná budova bývalého mlýna a pily čp. 334 v Bezručově ulici stojí podnes.

Druhý mlýn na konci strouhy Veličky v Gallašově ulici byl až do konce 19. století nazýván **Klichevský mlýn** a Gallašova ulice Klichevskou ulicí. Mlýn byl tak pojmenován podle posledních držitelů mlýna, než si jej přisvojila hranická

vrchnost. Mlynářská rodina Klichů držela mlýn už počátkem 16. století až do třicetileté války, kdy byl mlýn vypálen a zpuštěn. Opuštěný mlýn zabral kníže Dietrichštejn a vyplatil dědičné podíly posledního mlynáře Pavla Klichy. Vrchnost mlýn opět postavila a dala do provozu a pronajímala jej jako dominikální mlýn nájemným mlynářům za roční nájemné 170 zl., vrchnostenská správa byla však povinná jako u všech dominikálních mlýnů opravovat vodní kolo a vodní koryto vlastním nákladem. **R. 1771 však vrchnost mlýn prodala mlynáři Václavu Závěšickému,** jehož vdova se pak provdala za mlynáře Silvestra Kellnera. Mlýn dostal při konskripci **popisné číslo 140.** Měl rovněž troje složení a kašník. Kellner mlýn v první polovině 19. století přestavěl a **v té době se udržel až do r. 1980.** Posledními jeho držiteli byli mlynář Leopold Mansbart a od r. 1930 mlynář Jaroslav Ležák. Mlýn byl zařízen na vodní, parní i elektrický pohon i na výrobu elektřiny. Mlynář Ležák pracoval ve mlýně i po znárodnění mlýnů, kdy byl mlýn převzat **n. p. Severomoravské mlýny Olomouc,** provozováno bylo však již jen šrotování pro zemědělská družstva. Po tragické smrti Ležákově r. 1968 byl provoz mlýna zastaven. Objekt sloužil pak jen jako obytná budova. Po zboření starých domků ulice Na hrázi a na levém břehu potoka Veličky v Gallašově ulici pro výstavbu nového sídliště **byla r. 1980 také budova starého mlýna zbořena a odstraněna.** Starší Hraničáci nazývali mlýn stále **Mansbartův mlýn,** mladší generace **Ležákův mlýn.**

Mlýn Vánův, ležící na Ludině, byl do poloviny 19. století nazýván **Holubovský mlýn** nebo také **Malý mlýn.** Měl jen dvoje složení a kašník. Tento mlýn, v městských knihách 16. století označený jako Zvěrkovský mlýn, koupil r. 1619 od mlynáře Zvěrka rytíř Alexandr Holub z Nadějova, jemuž patřil též Holubovský dvůr nad mlýnem v Horní ulici. Holub byl po několik let vrchnostenským úředníkem (správcem) hranického panství za Václava Mola z Modřelic. R. 1619 za stavovského povstání byl důstojníkem vojska moravských stavů. Spolu s bělotínským fojtem Janem Brustmanem, rovněž kdysi vrchnostenským úředníkem hranického panství a později držitelem svobodného dvora a fojtvství v Bělotíně, byli jako hranická vrchnost Václav Mol tvrdými luterány a důslednými bojovníky proti císaři. Holub obsadil již v r. 1619 v čele menšího oddílu stavovského vojska biskupský hrad Hukvaldy a po porážce stavovského odboje r. 1621 uprchl. **Kardinál Dietrichštejn zabavil mu proto už r. 1623 Holubovský mlýn i jeho dvůr v Hranicích jako rebelantu proti císaři.** Holub se dal r. 1626 opět do vojenských služeb Mansfeldské armády a vytvořil z emigrantů vlastní vojenský oddíl. V r. 1626 obléhal s mansfeldskými vojsky i město Hranice a **osobně přispěl výzvami ke vzdání a otevření bran města Hranic Mansfeldským.** V r. 1627 **hájil jako velitel malé dánské posádky zámek Hradec u Opavy** proti přesile Valdštejnské armády. Po dobytí hradu **byl zajat a jaro arcirebel stát v Opavě.** Kardinál Dietrichštejn **zabavil proto r. 1627 v Hranicích i dvůr Holubovy manželky** Anny Troubecké, ležící u Veličky na Novosadech. Daroval jej pak hranické faře. Jako **Farářův dvůr** na konci Nerudovy ulice existoval ještě v 19. století. Holubův druh, bělotínský fojt Jan Brustman (Gallašem pojmenovaný Malík), který vedl r. 1626 na Hranicku odboj venkovských poddaných proti Dietrichštejnovi a císaři, pomáhal s nimi při dobývání města Hranic r. 1626 a r. 1627 řídil obranu města jako velitel malé dánské posádky proti císařským vojskům, zahynul po dobytí města císařskými. Kardinál Dietrichštejn zabavil rovněž jeho svobodný dvůr a fojtvství v Bělotíně a proměnil dvůr v knížecí vrchnostenský dvůr. **Zabavený Holubův mlýn** v Hranicích byl pak jako dominikální rovněž pronajímán nájemným mlynářům za roční nájemný plat 80 zl. V r. 1771 **byl vrchností prodán** mlynáři Josefu Štelcovi, který jej opět prodal r. 1789 Karlu Hlaváčovi. Při číslování domů dostal mlýn **popisné číslo 307,** a r. 1820 jej držel mlynář Karel Kurfürst. Patřila k němu menší zahrada a pole. Před mlýnem níže na Ludině stála budova židovského lazaretu, zbořená v 19. století. Posledními majiteli mlýna byl počátkem 20. století mlynář Martin Váňa, od konce třicátých let jeho syn Jaroslav Váňa. Po znárodnění r. 1949 byl

provoz mlýna zastaven, stávek na potoce nad mlýnem odstraněn a budova používána pak jako klubovna TJ Sigmý, jízdná a nakonec jako skladiště a betonárna Pozemních staveb. Počátkem r. 1981 byla budova starého mlýna zbourána a zcela odstraněna.

Mlýn Kratochvílův v Hakenově ulici č. 2 byl postaven na vodní strouze Veličky mezi Horním mlýnem a Klichovským mlýnem. V 16. století to byl **mlýn Hovurkovský**, nazývaný tak podle mlynáře Hovurky. Počátkem 17. století patřil městu a byla při něm valcha pro valchování postavů suken hranických soukeníků. Jako mlýn Horní a Klichovský často v létě pro nedostatek vody nepracoval, v zimě opět pro zamrznuté strouhy. V r. 1615 zastavilo město Hranice tento obecní mlýn pro velké dluhy za 600 zlatých hranické vrchnosti Václavu Molovi z Modřelic. Ten pak, když bylo velké sucho a nedostatek vody a v žádném mlýně okolo města nemohli mletí, dal mlýn rozebrat a odvezl mlýnské kameny a vše od železa a dříví ke slavičskému Paninu rybníku, pod jehož hrází postavil nový mlýn, protože tu byla stálá voda. Protože město Molovi dluh nezaplatilo a všechn jeho majetek připadl Dietrichštejnovi, zabrala vrchnost i místo bývalého mlýna a postavila tu r. 1681 **dominikální vrchnostenskou valchu pro valchování suken hranických soukeníků**. Byla pak nazývána **Vrchní valcha** na rozdíl od druhé knížecí valchy u Drahotuš. Koncem 18. století byla pouze přední část obytné budovy Vrchní valchy postavena z kamene, zadní díl byl jen ze dřeva, také valchovna se střechou byly v bídém stavu. Pro úpadek hranického soukenictví **prodala vrchnost r. 1856 valchu** Josefu Drexlerovi, po něm ji koupil Antonín Balliš, který ji držel ještě před první světovou válkou jako **valchu a prádelnu**. **Později byla budova valchy opět přestavěna na mlýn** mlynářem Stanislavem Kratochvílem, který jej vedl za první republiky i za okupace. Mlýn byl zařízen na vodní i na elektrický pohon. Nyní po zrušení a zasypání vodního náhonu Veličky **pracuje mlýn jako elektrický** na šrotování obilí pro jednotná zemědělská družstva. Je to **poslední mlýn v Hranicích, který je v provozu**.

Již v 18. století zanikl **mlýn Vojtkovský, ležící na potoce Ludině** pod městem u městské fortny neboli tzv. Mlýnské brány městské, nazývané také Černotínskou branou. Tento mlýn koupil v r. 1595 od města mlynář Vojtek, ale r. 1612 jej prodal vrchnosti Václavu Molovi za 900 zl. Mol zastavil provoz mlýna ve prospěch ostatních vrchnostenských mlýnů. Mlýn tak zcela zpustl. Mol zaplatil jen třetinu kupní ceny, zbytek splácela do r. 1639 dědicům Vojtkovským nová vrchnost kníže Dietrichštejn. Po smrti sirotků Vojtkovských připadla podle privilegia města polovina zbývající částky vrchnosti, druhá polovina městu. Poněvadž o stavbu o nájem zpustlého mlýna neměl nikdo zájem, **prodala vrchnost r. 1681 budovu pustého mlýna** za 250 zl. Tomáši Kašpaříkovi s podmínkou, že **na tom místě nikdy nepostaví nový mlýn, pouze chalupu k obývání**. Mlýnské právo si vyhradila vrchnost. Kdž pak v r. 1711 vrchnostenská olejna, umístěná od osmdesátých let 17. stol. v Čaputovském dvoře již nevyhovovala a bylo nutné postavit **novou lisovnu oleje, postavila ji vrchnost na Ludině na místě bývalého mlýna v Černotínské bráně**. Byla to velká budova a vrchnostenská olejna tu pracovala do konce 18. století. Po zastavení provozu využila vrchnost svého práva a proti vůli a rekursům hranické obce **prodala r. 1804 dominikální budovu olejny s přilehlou zahradou k ubytování 8 židovským rodinám**. **K budově bývalé olejny byly přistavěny dvě židovské chalupy, označené římskými popisnými čísly židovských domů XIX až XXI samostatné politické židovské obce v Hranicích, již byly podřízeny a k ní připojeny**. Po zrušení samostatné politické židovské obce v Hranicích **r. 1919 byly domy připojeny k městu a označeny arabskými popisnými čísly**. Obě staré chalupy byly po r. 1945 zbořeny, část jednoposchodové budovy staré olejny stojí však při potoce Ludině podnes.

K městu Hranicím nepatřil **Trávnícký mlýn, postavený na vodním náhonu řeky Bečvy v polích na katastru města Drahotuš**. Dala jej postavit r. 1582 vrchnost po prokopání vodní strouhy starým řečištěm, kudy Bečva dříve tekla, a po vybu-

dování nového stavu na Bečvě, jímž byla voda Bečvy hnána na nový mlýn. **Byl to největší mlýn na Hranicko-drahotušském panství, ležící na stálé vodě**. Měl pět složení a kašník. Od 18. století byl rovněž pronajímán vrchností nájemným mlynářům za roční plat 300 zl. V 19. století byl panstvím rovněž odprodán. Za první republiky a okupace byli jeho majiteli Ludvík Wellart a syn, mlýn byl proto nazýván též **Wellartův mlýn**. Po znárodnění byl provoz starého mlýna zastaven. Staré objekty mlýna byly postupně přestavěny a adaptovány a jsou nyní využity jako sklady a provozovny Ingstavu.

P r a m e n y :

Gruntovní knihy města Hranic, OA Přerov, pob. Potštát, Velkostatek Hranice, SOA Opava, pob. Janovice u Rýmařova.

ZEMŘELÍ OBČANĚ Z HRANIC A INTEGROVANÝCH ČÁSTÍ

v měsíci k v ě t n u 1981:

Evženie Hrušková, nám. Kl. Gottwalda 20, nar. 16. 16. 1911
 Františka Bucherová, Středolesí, nar. 24. 3. 1904
 Alexandra Holubová, Jaselská ul., nar. 27. 4. 1927
 František Camflra, Hakenova 826, nar. 5. 7. 1903
 Adolf Sýkora, Hwiedzdoslavova 1120, nar. 1. 5. 1905
 Marie Papežová, Dobrovského 528, nar. 28. 11. 1889
 Milka Uhlířová, Struhlovsko 1721, nar. 24. 8. 1918
 Helena Malíková, Drahotuše 153, nar. 17. 8. 1891
 Zdeněk Kolovrat, Jaselská 1216, nar. 5. 12. 1912
 Ludmila Halamíčková, Hwiedzdoslavova 1176, nar. 15. 11. 1898
 Andrej Ilek, Struhlovsko 1219, nar. 5. 3. 1934
 František Jiřík, Slavíč 66, nar. 21. 7. 1911
 Josef Jiříček, Švermova 1151, nar. 9. 3. 1923
 Hedvika Králová, Škalní ulice 630, nar. 16. 10. 1917
 Jindřich Melkus, Drahotuše 294, nar. 2. 9. 1901
 Alžběta Andrýsková, Hakenova 1372, nar. 1. 11. 1925
 Marie Klvaňová, Bezručova 816, nar. 17. 3. 1902
 Marie Špinková, Trávnícká 846, nar. 3. 4. 1895
 Jan Křenovský, Zborovská 1656, nar. 16. 2. 1909

ČEST A VĚČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM-

Z HISTORIE HRÁDKU KUNZOVA

Lesnaté údolí nedaleko obce Hrabůvky v Oderských vrších ožívá v letních měsících turistickým ruchem a hlasy dětí v rozsáhlém pionýrském táboře. Uprostřed tohoto živého ruchu stojí tichý, zdánlivě starobylý svědek dávné minulosti — hrádek Kunzov s cimbuřím a střílnami i s vysokou branou. Při pozornějším pohledu si však brzy uvědomíme, že pod gotickou fasádou se skrývá stavba mnohem mladší. Ale i tak je jeho skutečná, celkem nedlouhá historie, navíc opředená různými pověstmi, celkem málo známá.

Podívejme se krátce na fakta, ukrytá v archívních dokumentech: Za dva roky tomu bude sto let, kdy přišel v roce 1883 do Hranic mladý, 23letý **zámečník Antonín Kunz**, rodák z Plzně a založil zde původně dílnu na opravu hospodářských strojů. Už o dva roky později zahájil v Hranicích výrobu ručních i strojních pump a větrných motorů pro pohon vodních čerpadel, sloužících k zásobování vodou obcí či větších hospodářství. Dělníci jeho továrny budovali vodovody pro města, studny i zavlažovací zařízení.

Továrník Antonín Kunz se zapsal do hranické historie jako typický představitel podnikavé české buržoazie z konce minulého století. Měl hlavní zájem na rychlém růstu výroby i za cenu toho, že v dílnách bez sociálního zařízení pracovali dělníci u starých, namnoze jinde vyřazených strojů, ale zase jako vlastenec v těžkém národnostním zápase podporoval vůdce hranických Čechů dr. Františka Šromotu proti rozpínavosti německé menšiny ve městě. Dělníci Kunzovy továrny si počínali také velmi rázně v zápase za všeobecné volební právo v roce 1905. Rozvoj podniku se projevil navenek stavbou honosné administrativní a obytné budovy v pseudobarokním slohu v Hranicích v dnešní ulici 1. máje, dále přímo bombastickou reklamou a reprezentační účastí na výstavách. K uspokojení osobních zálib tehdy úspěšného podnikatele sloužila mimo jiné např. nákladná soukromá cesta do Orientu a také stavba lesního hrádku.

Od roku 1903 kupoval Antonín Kunz pozemky, role, pastviny a hlavně lesní plochy od různých majitelů na katastrech obcí Radíkova a Hrabůvky, zalesnil je a vytvořil rozsáhlý revír, v němž vysadil i bažantnici. Na rozhraní katastru obou obcí vybudoval pak v tichém údolí **v roce 1908** v době největšího rozmachu svého podnikání romantický **hrádek KUNZOV**.

Nákresy stavby v roce 1907 vypracoval v pseudogotickém slohu celkem málo známý **architekt Alois Sojka**, narozený 27. července 1871 ve Strakonících, v letech 1894—1909 majitel technické kanceláře v Olomouci v Ostružnické ulici, později v Praze.

Vnitřní uspořádání a vybavení stavby svědčí o praktických záměrech budovatele. Z malého nádvoří se vlevo od brány vcházelo do dvoupokojového bytu pro majitele a jeho hosty, opatřeného i koupelnou, druhý jednopokojový byt vpravo se stájí, stodolou a kůlnou byl určen jako obydlí hajného. Stavba byla vybavena vodovodem, vodním zdrojem pro objekt i pro vodotrysk v okrasné zahradě byl tzv. trkač, speciální výrobek Kunzovy továrny, jednoduché čerpadlo, jež bez hnací síly s využitím samospádu dopravovalo vodu i na značnou vzdálenost. Hranolová věž v zadní části areálu byla v plánech označena jako zásobník plynu.

Vnějšík budov uvádí návštěvníka **do pohádkového světa**: Vstupní branku střežila plastika rytíře v plné zbroji, uvnitř v nádvoří svítí bělostné reliéfy bojovníků v brnění na koních, okřídlených draků, dáblů s vidlemi, vyskytuje se zde i čer-nokněžník a čarodějnice na koštěti. Národní cítění Antonína Kunze našlo okázalý výraz v rozsáhlém reliéfu se znaky Čech, Moravy a Slezska pod českou sva-továclavskou korunou mezi dvěma okřídlenými strážci.

Antonín Kunz však dlouho svého pohádkového lesního zákoutí nevyužíval. Několik obchodních neúspěchů, mimo jiné i na Konopišti u rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este, i nákladné reprezentační akce přivedly podnik v roce 1910 do kritické situace, kterou továrník Kunz nepřezil. Továrnu zachránila hranická buržoazie v čele s tehdejší starostou města dr. Františkem Šromotou vytvořením **akciové společnosti**, hrádek KUNZOV s okolními lesy zdědil podle závěti nezletilý továrníkův **syn Antonín**, který zde pak bydlil s matkou a sestrami. V roce 1930 pak prodal hrádek Kunzov i s přílehlými lesy za částku 400 tisíc Kčs **Františku Hrubému, revírnímu lesnímu** ze Selce u Trenčína. O bohatém vybavení hrádku svědčí, že za inventář a zařízení zaplatil nový majitel dalších 75 tisíc Kčs a zároveň se zavázal, že bude i nadále udržovat nad vstupní branou **název „KUNZOV“** a že tento závazek bude přenesen i na případné další majitele nemovitosti, jež pak sloužila jako obydlí hajného. Tiché údolíčko se po vybudování sousední letní restaurace „Na tý louce zelený“ od roku 1939 začalo měnit ve vyhledávané výletní místo.

Po smrti Františka Hrubého v roce 1957 zdědila hrádek Kunzov se zahradou a částí lesa jeho manželka s dětmi. Objekt sloužil i nadále jako obydlí pracovníka lesní správy a jednoho důchodce. Poněvadž od roku 1936 nebyl opravován, chátral. V roce 1960 zrušila rada MNV jeho obytný charakter. Protože jednání vedené n. p. **MORAVIA z Mariánského Údolí** u Olomouce o odkoupení hrádku pro pionýrský tábor, který v sousedství už několik let existoval, nevedlo k úspěchu, zavedly rady MNV v Radíkově a v Hrabůvce v roce 1961 nad objektem **národní správu** a jejím výkonem pověřily n. p. Moravia, jehož pracovníci brigádnicky a s vynaložením částky téměř sta tisíc Kčs provedli nutné opravy. Když ani další úsilí o dobrovolný výkup nevedlo k závěru, rozhodl ONV v Přerově v roce 1964 o **vyvlastnění objektu za náhradu** ve prospěch čs. státu pro n. p. Moravia pro dobudování rekreačního střediska pro pracující, pionýrského tábora a střediska pro školení pracujících.

Od roku 1970 převzal celý areál Kunzova **n. p. Slezan, bavlnářské závody ve Frýdku-Místku**, který jej užívá jako součást zařízení pro dětskou letní rekreaci, pro kterou byly na okraji lesa vybudovány četné obytné chatky.

Okresní myslivecký svaz v Přerově pořádá v okolí přitažlivé soutěže v norování za účasti našich i zahraničních soutěžících.

Prameny a literatura:

Archív n. p. SIGMA, fond Kunz, inv. č. 17, 20,
Pozemková kniha obce Radíkov a Hrabůvka,
Okresní archív Olomouc, informace o arch. A. Sojkovi,
Ústav geodézie a kartografie, pracoviště Hranice,
Dr. V. Bartovský; 75 let závodu SIGMA Hranice, Hranice 1958

HRANICKÁ PROPAST NEJHLUBŠÍM JEZEREM VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Hranická propast tvoří významný jev devonských vápenců, jako jediných, které vystupují na povrch východně příkopového prolomu Moravské brány. Nalézá se na krasové plošině nedaleko železniční stanice Teplice nad Bečvou, odkud k ní vede turisticky označená cesta.

Vzhledem připomíná známou propast Macochu, jenže v menším měřítku. Otevřený jícn spadá svislými skalními stěnami do hloubky 69,5 m. Pouze na jednom okraji umožňuje strmý svah vápencové ssutě přístup k hladině jezírka, které vyplňuje dno propasti. Dříve sem mohl sestoupit každý — dnes je tento přístup dovolen pouze výzkumníkům.

Hladina jezírka je přibližně ve stejné výškové úrovni jako hladina nedaleko odtud plynoucí řeky Bečvy.

Po zavedení speleopotápěčské techniky do praktického použití u nás před více než dvaceti lety stala se Hranická propast předmětem průzkumného zájmu. Již první sestupy ukázaly, že jde o poměrně vhodný terén k hloubkovému potápění a také o nečekaně hlubokou, vodou naplněnou prostorou.

4. května 1981 přineslo Rudé právo zprávu o tom, že olomouckým potápěčům se zde podařilo proniknout za použití heliových potápěčských přístrojů do hloubky 110 m. Tím prokázali, že Hranická propast je nejhlubším jezerem ČSSR a ve střední Evropě vůbec. Prokázaná hloubka činí 110 m, skutečná je ještě větší. Voda krasového jezera propasti je mírně teplá a je probublávaná kyslíčnickem uhličitým, podobně jako teplická kyselka.

Nedávným sestupem olomouckých sportovních potápěčů do Hranické propasti bylo prokázáno, že v povodí Moravy, nedaleko od pravého břehu řeky Bečvy, existuje unikátní přírodní fenomen. Jeho vznik a funkci nedovedou vědci zatím uspokojivě a jednoznačně vysvětlit.

Jana Ryšavá

MEDAILE PRO HRANICKOU SEMPRU

Na jarní části mezinárodní výstavy květin FLORA 1981 v Olomouci zaznamenala hranická šlechtitelská stanice oborového podniku SEMPRA vynikající úspěch: Za kolekce saintpaulií čili afrických fialek získali hraničtí šlechtitelé **3 zlaté, 4 stříbrné a 1 bronzovou medaili** a byli mezi vystavovateli z celého oborového podniku SEMPRA Praha nejúspěšnější. Převážná část exponátů pocházela z novošlechtění.

LN

RUDÝ PRAPOR HRANICKÉ KARNOLE

Pracující závodu KARNOLA v Hranicích vstoupili do prvního roku sedmé pětiletky úspěšně. V prvním čtvrtletí 1981 se dobře vyrovnali s požadovanými ukazateli: jak uvedl ředitel Jan Wolf, upravené vlastní výkony překročili na 108,9 %, naopak vlastní náklady splnili na 96,7 %, plánovaný zisk v tomto období vysoko překročili na 145,12 %. Přitom většina jejich produkce je určena pro export, hlavně do SSSR a na některé další zahraniční trhy. Za tyto výsledky **ve vnitropodnikové soutěži obdržel titul „nejlepší závod n. p. KARNOLA, vlnářské závody Krnov“ a putovní rudý prapor**, s nímž se už pochlubil v letošním prvomájovém průvodu.

LN

BĚH DO LÁZEŇSKÝCH SCHODŮ

MěstV SSM v Hranicích zakládá novou tradiční akci. Ve spolupráci s ZO SSM lázní Teplic nad Bečvou a ZO SSM VÚ 8684 uspořádal 20. května 1981 už **III. ročník „Běhu do lázeňských schodů“** v Teplicích nad Bečvou. Zájem o tuto ojedinelou sportovní akci, která prověřuje tělesnou zdatnost účastníků, roste a tak za příznivého počasí u lázeňského domu Praha uvítal předseda MěstV SSM ing. Vladimír Foltánek dosud rekordní počet 79 závodníků z hranických středních škol, příslušníků posádky, sportovců hranických tělovýchovných jednot i závodníků z okolí. **Trasa závodu v délce asi 250 m vedla od Gallašova pramene kolem pošty po 163 schodech k prameni Ant. Zápotockého.**

V jednotlivých kategoriích byli nejlepší:

do 15 let členové atletického oddílu TJ SIGMA Hynek Černota, Petr Kolář a Tomáš Bartošek, z dívek Jitka Smýkalová, hoši 15—18 let: **Lubomír Adamič** z SOU SIGMA v rekordním čase 53 sec., muži 18—24 let: František Pikna z Horního Újezda, muži 24—30 let: Petr Vargovčík z VÚ 8684, muži nad 30 let: Ivan Kobliha z TJ Spartak Přerovské strojírný a Emil Moudrý z TJ SIGMA ve stejném čase.

Zvláštní cena byla udělena **šedesátiletému Janu Žůrkovi z Hranic**, který za svůj výkon získal všeobecný obdiv jako nejstarší závodník.

Dívky: 15—22 let: zvláštní ceně udělena Gabriele Koblihové z Hranic, ženy 22—28 let: Hana Popová z Hranic, ženy nad 28 let: Zdena Koblihová z Hranic.

První tři závodníci v každé kategorii obdrželi věcnou cenu a diplom, všichni startující dostali odznak a propagační materiál o lázních. Ceny nejlepším odezdal ředitel Čs. st. lázní Teplice nad Bečvou MUDr. Mojmír Krejčí spolu s předsedou MěstV SSM ing. Vladimírem Foltánkem.

LN

BLAHOPŘÁNÍ JUBILANTŮM, KTERÍ SE V MĚSÍCI ČERVENCI DOŽÍVAJÍ:

75 let:

Jindřich Král, Palackého 969
Marie Heitlová, Struhlovsko 1721
Hermína Dostálová, Hřbitovní 586
Julie Pavlicová, Drahotuše 297
František Pumprla, Drahotuše, Svato-
plukova 224
Františka Šubová, Velká 22

80 let:

Jakub Jakubec, Vrchlického 825
Anna Janečková, Struhlovsko 1721

Marie Tyralíková, Zborovská 583
Ludmila Matoušková, Jaselská 1611
Anna Jakešová, Slavíč 45
František Fraiss, Velká 4

85 let:

Rudolf Beneděla, Švabinského 1114
František Hilscher, V poli, 342, Dra-
hotuše

VZPOMÍNÁME LUDVÍKA KÖRBLERA

Před deseti lety, 23. srpna 1971, odešel **Ludvík Körbler**, známá postava hranického kulturního a společenského života.

Narodil se 5. května 1907 v Dačicích na jihozápadní Moravě v rodině soustružníka kovů. V mládí se vyučil v tiskárně v rodišti sazečem, svému oboru se věnoval se skutečným zájmem. V letech 1927—1931 pracoval jako sazeč, později jako korektor v Dačicích. Když v době hospodářské krize ztratil práci, využil deseti-měsíční nezaměstnanosti k sebevzdělání. V listopadu 1931 nastoupil jako sazeč v **Družstvu knihtiskárny v Hranicích**, které tehdy prožívalo období rozkvětu a kde se tehdy tiskly převážně bibliofilské tisky v malých nákladech, zato však v dokonalé grafické úpravě, často na ručním papíře s ilustracemi našich předních výtvarníků, takže jsou dodnes chloubou naší polygrafie.

V roce 1945 přešel Ludvík Körbler do tiskárny OBZOR v Přerově, brzy se však vrátil do Hranic a nastoupil v tiskárně SNAHA. Po únoru 1948 byl jmenován národním správcem v tiskárně býv. Družstva knihtiskárny v Hranicích, kterou vedl až do 1. května 1950. Po začlenění této tiskárny do n. p. Moravskoslezské tiskárny se stal jejím technickým vedoucím. Po zrušení hranické tiskárny přešel 8. října 1951 jako politický vedoucí do tehdejšího střediska pracujících dorostu v Hranicích, od září 1953, když středisko bylo začleněno do systému státních pracovních záloh, se stal druhým zástupcem ředitele. Po změně v učňovské středisko n. p. SIGMA byl Ludvík Körbler pověřen funkcí **vedoucího vychovatele**.

V nové práci rozvinul v zájmových kroužcích činnost mezi mládeží. Jeho koníčkem a možno říci přímo velkou láskou se stala **výuka společenského chování a tance**. Už od mládí nacvičoval v tělovýchovné jednotě Sokol lidové a národní tance, od roku 1951 v zájmovém kroužku mimoškolní výchovy v odborném učilišti. Aby se v této činnosti zdokonalil a získal pro ni odbornou kvalifikaci, prošel četnými odbornými kursy, semináři a školeními, většinou ve svém volném čase. Absolvoval v srpnu 1959 i závěrečné školení pro kandidáty učitelství společenského tance a výchovy. Vedl taneční kursy nejen v učilišti, ale jako učitel tance v kulturních a osvětových zařízeních v Hranicích, v Lipníku nad Bečvou a okolí. S mládeží pracoval velmi rád, věnoval se této činnosti odpovědně, kladl důraz na společenskou výchovu a vypěstování správných vztahů mezi mladými lidmi. Byl také předsedou okresního poradního sboru pro společenský tanec v Přerově a členem krajské a ústřední komise pro tento obor činnosti, zasedal také v četných porotách při různých soutěžích ve společenském tanci. Soustavně se rovněž věnoval politické práci.

Odešel už před deseti lety, ale jistě na něho vzpomíná mnoho tehdejších mladých účastníků kursů, jimž se s takovým zaujetím a taktem věnoval. LN

PROGRAMY JKP

Středa 15. 7. 16.30 a 19.30 sokolovna	Vystoupení členů divadla SEMAFOR L. Soboty, P. Bobka, M. Voborníkové, V. Čizmarové, Palečka — Janíka a dalších
20. 8.—30. 9. vlastivědné muzeum v Hranicích	Výstava obrazů Jana Jaroše Z CEST PO SKANDINÁVII Severská krajina v obrazech Vernisáž ve čtvrtek 20. srpna v 16.00 hodin, úvodní proslov prof. L. Novotný
12.—18. 8. sál JKP 9.00—18.00	PRODEJNÍ VÝSTAVA NÁBYTKU vystavuje výrobní družstvo truhlářů a čalouníků v Krnově

Předprodej na divadlo Semafor v kanceláři JKP.

KURSY JEDNOTNÉHO KLUBU PRACUJÍCÍCH V SEZÓNĚ 1981—1982

HUDEBNÍ KURSY

Jsou určeny mládeži od 7 do 15 let. Vyučuje se hře na klavír a na kytaru. Vyučování 2X v týdnu od září 1981 do konce června 1982. Uzávěrka přihlášek do **20. srpna**.

KURSY SPOLEČENSKÉHO TANCE A CHOVÁNÍ

Jsou určeny mládeži a jde o kursy základní. Zahájeny budou v říjnu a ukončeny v prosinci t. r. Uzávěrka přihlášek **10. září 1981**.

KURSY ŠITÍ

Oblíbené kursy pro ženy budou zahájeny koncem měsíce září a potrvají 10 týdnů. Vyučovací dny pondělí, středa. Uzávěrka přihlášek do **5. září**.

KURSY JAZYKOVÉ

Jde o kursy **němčiny** pro začátečníky a pokročilé. Vyučovací den úterý. Kursy **angličtiny** pro začátečníky a pokročilé. Vyučovací den čtvrtek. Kursy budou zahájeny v říjnu 1981 a ukončeny v červnu 1982. Uzávěrka přihlášek **20. září**.

PROGRAMY KIN — červenec—srpen

KINO SVĚT

-
3. 7.—6. 7. UPROSTŘED NOČNÍHO TÍCHA
Polský film na motivy literární předlohy Ladislava Fukse. Po stopách nebezpečného vraha malých dětí. Film je mládeži nepřístupný.
-
7. 7.—9. 7. SONÁTA PRO ZRZKU
Český film o problémech s první láskou a nejen o tom. Film je mládeži přístupný.
-
10. 7.—13. 7. MALOMOCNÁ
Polský film. Romantický příběh nerovné lásky. Film je mládeži přístupný.
-
14. 7.—16. 7. VYDRA TARKA
Anglický film. Příběh z hlubin i břehů jedné velké řeky. Film je mládeži přístupný.
-
17. 7.—20. 7. BLÁZNI, VODNÍCI A PODVODNÍCI
Český film. Komédie o třech šprýmařích, jedné vraždě a venkovských ochotnicích. Film je mládeži přístupný.
-
21. 7.—23. 7. ČTYŘI SLUHOVÉ A ČTYŘI MUŠKETÝŘI
Francouzský film. Hudební parafráze na román A. Dumase. Film je mládeži přístupný.
-
24. 7.—27. 7. KRISTUS SE ZASTAVIL V EBOLI
Italský film podle autobiografického románu malíře, lékaře a spisovatele Carla Leviho. Film je mládeži přístupný.
-
28. 7.—30. 7. PŘÍBĚH Z ALJAŠKY
Japonský film. Dobrodružné vyprávění o lovcích velryb a zlatokopecích. Film je mládeži přístupný.
-
31. 7.—3. 8. SVATBA
Film USA. Rodinná slavnost pod dohledem zesnulé paní domu. Film je mládeži nepřístupný.
-

-
4. 8.—6. 8. NOČNÍ MŮRY
Polský film. Příběh chlapce, kterého lákala tajemství světa dospělých. Mládeži přístupno.
-
7. 8.—10. 8. BLÍZKÁ SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU
Film USA. Vzrušující příběh o setkání pozemšťanů s mimozemskou civilizací. Mládeži přístupno.
-
11. 8.—13. 8. DVA VÝTEČNÍCI
Italská filmová veselohra o dvou přátelích, kteří se nezalekli žádných přesil. V hlavních rolích T. Hill a B. Spencer. Mládeži přístupno.
-
14. 8.—17. 8. KLUCI Z BRONZU
Český film. O strastech i úsměvech vojenského života, o láskách a také o spartakiádě. Mládeži přístupno.
-
18. 8.—20. 8. JÍZDA V BOURI
Americký western s Jackem Nicholsonem v hlavní roli. Tragické dobrodružství tří kovbojů, kteří byli nevinně postaveni mimo zákon. Mládeži přístupno.
-
21. 8.—24. 8. VRÁTNÝ OD MAXIMA
Francouzský film. Komédie o utajovaném povolání, které vynášelo milióny. Film je mládeži nepřístupný.
-
25. 8.—27. 8. POSTŘÍŽINY
Český film. Film pro ty, kteří neměli čas si přečíst knížku. Film je mládeži nepřístupný.
-
28. 8.—31. 8. V ŘÍŠI STŘÍBRNÉHO LVA
Film NSR. Další dobrodružství románových hrdinů K. Maye. V hlavních rolích L. Barker a M. Versiniová. Film je mládeži přístupný.
-

V kině Svět hrajeme jen v 18.00 hodin.

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI — každou sobotu v 16.00 hodin

-
4. července CESTA ZA INDIÁNY
Film SSSR. O dvou klucích a jednom inzerátu.
-
11. července JIŘÍ TRNKA DĚTEM
Český film. Z tvářící dílny národního umělce Jiřího Trnky.
-
18. července ILJA MUROMEC
Sovětská filmová pohádka.
-
25. července ZLODĚJSKÉ STRAŠIDLO
Švédský film. Pohádka o chamtivém strašidlu a jiných kouzelných bytostech.
-
1. srpna POŠTOVSKÝ PANÁČEK
Český film z pohádkového světa.
-
8. srpna ZLATÝ KLÍČEK
Sovětský film. Podle pohádky A. Tolstého.
-
15. srpna BOLEK A LOLEK NA VSI
Z pohádky do pohádky se známými hrdiny.
-
22. srpna NETOPÝŘÍ ZÁMEK
Maďarský film. Neobyčejné prázdninové dobrodružství.
-
29. srpna JAK SE TOČÍ ROZMARÝNY
Česká veselohra pro děti i dospělé o tom, jak se dělá film.
-

PŘEDSTAVENÍ PRO MLÁDEŽ — každou neděli v 15.00 hodin

-
5. července OSTROV POKLADŮ
Španělský film. Dobrodružné vyprávění podle stejnojmenné knihy R. L. Stevensona.
-
12. července ZTRACENÁ EXPEDICE
Film SSSR. Dramatický zápas o zlato v hluboké tajze.
-

-
19. července BLÁZNI, VODNÍCI A PODVODNÍCI
Český film. Komédie o třech šprýmařích, jedné vraždě a venkovských ochotnících.
-
26. července ZLATONOSNÁ ŘEKA
Film SSSR. Dobrodružný zápas o bohatství tajgy.
-
2. srpna SVATÝ ROK
Francouzský film. O věznicích na útěku, nešikovných únoscích a miliónovém výkupném. V hlavních rolích Jan Gabin a Jean Claude Brialy.
-
9. srpna BLÍZKÁ SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU
Film USA. Vzrušující příběh o setkání pozemšťanů s mimozemskou civilizací.
-
16. srpna KLUCI Z BRONZU
Český film. O strastech i úsměvech vojenského života, o láskách a také spartakiádě.
-
23. srpna ODVÁŽNÝ SEVERINO
Film NDR—RSR. Dobrodružný příběh Indiánů z argentinských And. V hlavní roli Gojko Mitić.
-
30. srpna V ŘÍŠI STŘÍBRNÉHO LVA
Film NSR. Další dobrodružství románových hrdinů K. Maye. V hlavních rolích Lex Barker a Marie Versiniová.
-

LETNÍ KINO

Přehledka festivalových filmů

3. července — 16. července

-
3. 7.—4. 7. NOČNÍ JEZDCI
Film SSR a ČSR. Dramatický příběh o pašerácích koní. Film je mládeži přístupný.
-
5. 7.—6. 7. ZVÍŘE
Francouzská filmová veselohra. Komédie plná odvážných skoků, z nichž poslední míří k oltáři. V hlavních rolích J. P. Belmondo a Raquel Welchová. Film je mládeži přístupný.
-
7. 7.—8. 7. ŽIV NEBO MRTEV
Maďarský barevný film. Odvážné spiknutí proti císařské moci. Mládeži nepřístupno.
-
9. 7.—10. 7. JEDINÁ ŠANCE
Kanadský film. Vzrušující příběh muže, který svým svěděctvím ohrozí vlastní život. Film je mládeži nepřístupný.
-
11. 7.—12. 7. DETEKTIV ZE SAN FRANCISKA
Film USA. Peter Falk, tentokrát nikoliv jako poručík Kolombo. Film je mládeži přístupný.
-
13. 7.—14. 7. POSÁDKA V OHROŽENÍ
Film SSSR. Neuvěřitelný únik statečné posádky z katastrofického pekla. Film je mládeži přístupný.
-
15. 7.—16. 7. ZRALÉ VÍNO
Český film. Veselý i vážný příběh z jihomoravské vesnice. Film je mládeži přístupný.
-
17. 7.—20. 7. JEDEN HOT A DRUHÝ ČEHÝ
Francouzský film. Louis de Funes nadšeným vynálezcem a Annie Girardotová neméně nadšenou zahradnicí. Veselý souboj techniky a přírody v jednom domě. Film je mládeži přístupný.
-
21. 7.—23. 7. HRA O KRÁLOVNU
Český film. Obrazy skryté pod omítkou. Příběh lásky, vášně a nenávisti. Film je mládeži nepřístupný.
-

-
24. 7.—27. 7. ŠTVANCI
Anglický film. Dobrodružné drama lidí, kteří svedli neuvěřitelný boj o holý život s nelidskou krutostí. V hlavních rolích Anthony Quin, James Mason, Malcolm McDowell. Mládeži do 18 let nepřístupno.
-
28. 7.—30. 7. POLICAJT V AFRICE
Italská filmová komedie. Bud Spencer v hlavní roli. Po stopách nezákonného obchodu s drogami a diamanty. Film je mládeži přístupný.
-
31. 7.—3. 8. SAPÉŘI
Italský film. Příběh mužů, jimž se nebezpečí stalo denním chlebem. Mládeži přístupno.
-
4. 8.—8. 8. ZLATÁ SLEPICE
Česká filmová skorobajka. Byla jedna slepička, ta snášela vajíčka (jedno vejce = 1500 Kčs). Film je mládeži přístupný.
-
8. 8.—10. 8. ZTRACENÁ DUŠE
Italský film. Drama muže, který před světem skrýval druhou tvář. Film je mládeži nepřístupný.
-
11. 8.—13. 8. KRAMEROVÁ VERSUS KRAMER
Americký film vyznamenaný 5 Oskary. Dramatický zápas o domov a úsměv dítěte. V hlavní roli D. Hoffman. Ml. nepřístupno.
-
14. 8.—17. 8. SMRT VE VZDUCHU
Kanadský film. Drama novináře, který měl všechny trumpfy v ruce a přesto prohrál. Film je mládeži nepřístupný.
-
18. 8.—20. 8. MATĚJI, PROČ TĚ HOLKY NECHTĚJÍ
Česká filmová komedie o trampotách nesmělého panice. Mládeži nepřístupno.
-
21. 8.—24. 8. ARABSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ
Anglický film. Neobvyklá cesta prince Hasana za tajemstvím kouzelné růže. Film je mládeži přístupný.
-
25. 8.—27. 8. ELEKTRICKÝ JEZDEC
Robert Redford a Jane Fonda v hlavních rolích amerického filmu. Film je mládeži přístupný.
-

28. 8.—31. 8. ZÁVISTIVEC
Polský film. Vzrušující sledování stopy psychicky narušeného vraha. Film je mládeži nepřístupný.

Začátky představení jsou po setmění ve 21 hodin. V případě nepříznivého počasí hrajeme program Letního kina v kině Svět ve 21 hodin.

KINO DRAHOTUŠE

1. 7. ve 20.00 AZYL
Polský film. Drama muže, který zápasil o svůj nový domov. Film je mládeži nepřístupný.

3. 7. ve 20.00 CTIHODNÉ MRTVOLY
5. 7. ve 20.00 Italský film. Kriminální drama s Lino Venturou v hlavní roli. Mládeži nepřístupno.

5. 7. v 17.30 NOC NA KARLŠTEJNĚ
Starší český film. Mládeži přístupno.

8. 7. ve 20.00 HRAČKA
Bláznivá komedie se zcela vážným podtextem. Pierre Richard v hlavní roli francouzského filmu. Film je mládeži přístupný.

10. 7. ve 20.00 SINDIBÁD A TYGRÍ OČI
Film USA. Vzrušující příběh námořníka z Tisíce a jedné noci. Film je mládeži přístupný.

12. 7. ve 20.00 NOVOMANŽELKA
Španělský film. O vrtkavých lásce hrách. Film je mládeži nepřístupný.

15. 7. ve 20.00 VÝSADEK NA ORINGU
Film SSSR. Příběh opravdových mužů, bojujících s nepropustnou tajgou. Film je mládeži přístupný.

17. 7. ve 20.00 CO JE DOMA, TO SE POČÍTÁ PÁNOVÉ
19. 7. v 17.30 Český film. Veseloherní příběh o tom, jak si pro korunu nechat vrtat koleno. Film je mládeži přístupný.

19. 7. ve 20.00 ZRÁDCI A MSTITELÉ
Mexický film. Dobrodružný příběh o bohatství Mexika. Film je mládeži přístupný.

22. 7. ve 20.00 STATEČNÝ LETEC
Rumunský film o prvním letci. Film je mládeži přístupný.

24. 7. ve 20.00 MZDA STRACHU
26. 7. ve 20.00 Film USA. V hlavní roli Roy Scheider. Nový filmový přepis dramatického dobrodružství čtyř fidičů. Film je mládeži nepřístupný.

26. 7. v 17.30 KRAKONOŠ A LYŽNÍCI
Český film. Starodávná komedie o tom, kterak Krakonoš dobře odměňoval a zlé trestal. Film je mládeži přístupný.

29. 7. ve 20.00 NÁMOŘNÍKŮV NÁVRAT
Anglický film. Dramatický příběh námořního kapitána a africké princezny. Film je mládeži nepřístupný.

31. 7. ve 20.00 V ŘÍŠI STRÍBRNÉHO LVA
2. 8. v 17.30 Film NSR. Další dobrodružství románových hrdinů K. Maye. Mládeži přístupno.

5. 8. ve 20.00 UPROSTŘED LĚTA
Polský film. Dramatický příběh dvou lidí, kteří chtěli prožít klidnou dovolenou. Mládeži přístupno

7. 8. ve 20.00 PŮL DOMU BEZ ŽENICHA
9. 8. v 17.30 Česká komedie s Vl. Menšíkem v hlavní roli. O muži, který měl recept na všechno. Mládeži přístupno

9. 8. ve 20.00 VELKÉ PROSTŘEDKY
Francouzská veselohra o třech starých dámách a bandě zločinců. Mládeži nepřístupno.

12. 8. ve 20.00 ROMAN A MAGDA
Polský film. Drama jednoho dne očima muže a ženy, kteří si byli již zcela lhostejní. Mládeži nepřístupno.

14. 8. ve 20.00 7. ROTA ZA ÚPLŇKU
16. 8. v 17.30 a ve 20.00 Francouzská filmová veselohra. O třech přátelích tentokrát v civilu, ale v nebezpečné blízkosti nepřítele. Ml. přístupno

19. 8. ve 20.00	POŽÁRY A SPÁLENÍŠTĚ Český psychologický film podle románu J. Švejdy.
21. 8. ve 20.00 23. 8. ve 20.00	LISTOPADOVÝ PLÁN Vzrušující příběh detektiva, který odhalil vzpouru generálů. Film USA. Mládeži nepřístupno.
23. 8. v 17.30	V TYGRÍCH STOPÁCH Dobrodružná cesta za králem sibiřské tajgy. Film SSSR. Mládeži přístupno.
26. 8. ve 20.00	MOTÝLÍ MRAK Jugoslávský film. O snech a zklamáních šestnáctiletého chlapce. Mládeži nepřístupno.
28. 8. ve 20.00 30. 8. ve 20.00	BOBBY DEERFIELD Film USA. Al Pacino a Marthe Kellerová v hlavních rolích romantického příběhu na motivy románu E. M. Remarqua. Mládeži nepřístupno.
30. 8. v 17.30	MUŽ SE ŽELEZNOU MASKOU Film USA. Filmový přepis známé románové předlohy A. Dumase. O intrikách na dvoře krále Ludvíka XIV. Ml. přístupno.

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ — každou neděli v 15.00 hodin

5. července	KRÁSNÁ VARVARA Film SSSR. O princezně z kouzelné říše.
12. července	TYGRÍ STOPOU Sovětský přírodopisný film.
19. července	POHÁDKA O SNĚHURCE Film SSSR. Na kouzelném koberci do světa, kde se může stát možné i nemožné.
26. července	TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVĚDA Česká filmová pohádka.

2. srpna	POŠTOVSKÝ PANÁČEK Český film. Z pohádkového světa.
9. srpna	PRINCEZNA NA HRÁŠKU Sovětská filmová pohádka.
23. srpna	VERONIKA Rumunský filmový muzikál.
30. srpna	VERONIKA ZNOVU PŘICHÁZÍ Druhý díl muzikálu — prožití nových zábavných dobrodružství. Rumunský film.

Změna programu vyhrazena.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.